

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2060

Vragen van de leden **Koekkoek** (Volt), **Ouwehand, Teunissen** (beiden PvdD) en **Tseggai** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «Yeşilgöz haalt uit naar Tim Hofman na X-bericht over ME»* (ingezonden 15 mei 2024).

Antwoord van Minister **Yeşilgöz-Zegerius** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 25 juni 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1927.

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de volgende publicaties ten aanzien van uw on gepaste uithaal richting journalist en programmamaker Tim Hofman: *«Yeşilgöz haalt uit naar Tim Hofman na X-bericht over ME», «Tim Hofman houdt Minister Yeşilgöz verantwoordelijk voor «horde aan intimidaties»», en «Valt Yeşilgöz de persvrijheid aan? Haar collega Gräper vindt van wel?»*¹

Antwoord 1

Ik heb kennisgenomen van de publicaties.

Vraag 2 t/m 11

Bent u het ermee eens dat uw uiting op X en de bijkomende negatieve gevolgen voor journalisten, de persvrijheid en Hofman haaks staan op uw eerdere uitingen omtrent persvrijheid en veiligheid en de berichtgeving daarover op de overheidswebsite Persvrijheid bewaken | Media en publieke omroep | Rijksoverheid.nl?² Zo niet, waarom niet?

Bent u zich ervan bewust dat uw bericht op X en soortgelijke berichten vanuit uw positie de veiligheid van individuele journalisten, journalisten in het algemeen en de persvrijheid negatief kunnen beïnvloeden en kunt u daarop reflecteren?

¹ De Telegraaf, 13 mei 2024, *Yeşilgöz haalt uit naar Tim Hofman na X-bericht over ME | Binnenland | Telegraaf.nl; Tim Hofman houdt Minister Yeşilgöz verantwoordelijk voor «horde aan intimidaties» | RTL Boulevard | RTL.nl; De Volkskrant, 14 mei 2024, Valt Yeşilgöz de persvrijheid aan? Haar collega Gräper vindt van wel | de Volkskrant.

² <https://x.com/dilanyesilgoz/status/1598648225338122240?s=46>; <https://x.com/dilanyesilgoz/status/1598648288126935042?s=46>; Persvrijheid bewaken | Media en publieke omroep | Rijksoverheid.nl.

Bent u het ermee eens dat de uitingen in uw bericht op X niet passen bij uw rol als Minister van Justitie en Veiligheid en dat deze uitingen het vertrouwen in uw rol schaden?

Zo niet, kunt u toelichten waarom niet? En kunt u daarbij in het bijzonder ingaan op de scheiding der machten, uw rol als Minister van Justitie en Veiligheid en de mogelijke *chilling effects* van uw bericht?

Bent u van mening dat Hofman andere vragen had moeten stellen, zoals u zelf in uw bericht stelt? Zo ja, bent u van mening dat u daarover gaat? Zo niet, waarom doet u deze suggestie dan?

Bent u van oordeel dat de vrije media geen legitieme instanties zijn waar mensen zich zouden moeten kunnen melden in het geval zij te maken krijgen met excessief politiegeweld of andere vormen van geweld en onrechtmatig handelen vanuit de overheid?

Bent u het ermee eens dat het onacceptabel is dat een Minister die ook verantwoordelijk is voor de veiligheid van journalisten, de veiligheid van hen ondermijnt?

Hoe denkt u over de reactie van Hofman en anderen dat uw bericht een horde aan intimidaties legitimeerde, en kunt u daarbij ingaan op de concrete bedreigingen die Hofman als gevolg van uw bericht heeft ontvangen?³

Kunt u ingaan op het commentaar dat u ontving van uw collega Gräper, de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, die stelde dat journalisten vrij hun werk moeten doen, te weten: «Persvrijheid is een groot goed. Journalisten moeten vrij hun werk kunnen doen en alle vragen kunnen stellen die zij willen. Ik zal daar altijd voor opkomen»?⁴

Deelt u de oproep van de Nederlandse Vereniging van Journalisten dat u zich terughoudend moet opstellen en persvrijheid niet in de weg moet zitten? Zo niet, waarom niet? Zo ja, hoe gaat u dit in de toekomst doen en bent u bereid uw uitingen terug te nemen?⁵

Antwoord 2 t/m 11

Persvrijheid is een groot goed en journalisten zijn hoeders van de rechtsstaat. Ik sta voor hun veiligheid en ik vind het verschrikkelijk dat er journalisten zijn die beveiligd moeten worden vanwege bedreigingen. Iedere journalist moet in vrijheid en in veiligheid het werk kunnen doen. Toch krijgen journalisten te maken met geweld en agressie bij de uitoefening van hun werk, dit is onacceptabel.

Ook zien we dat werknemers met een publieke taak, waaronder politieagenten, in toenemende mate te maken krijgen met geweld en agressie. Ook dit is onacceptabel. Bedreigingen aan het adres van mensen die dag in dag uit een stap zetten voor onze democratische rechtstaat of voor de veiligheid in de samenleving, zoals agenten en journalisten, keur ik ten zeerste af. Onder andere vanuit de Rijksoverheid bestaat specifiek beleid dat zich richt op het tegengaan van geweld en agressie tegen werknemers met een publieke taak. Daarnaast zet ik mij, samen met de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, sterk in voor de persvrijheid en persveiligheid in ons land.⁶ Het staat iedere journalist en dus ook Tim Hofman vrij om elke vraag te stellen die hij wil. Sterker nog: dat is van groot belang als journalist. Ik heb hem een wedervraag gesteld omdat ik als Minister van Justitie en Veiligheid ook sta voor de veiligheid van agenten. Om die reden heb ik hem gevraagd of hij naast eventuele meldingen van «mishandeling» door agenten, wellicht ook over andere incidenten tijdens deze rellen geïnformeerd wenste te worden. Dit met als achtergrond dat die incidenten wellicht aanleiding hebben gevormd voor ingrijpen van de politie. Mijn bericht staat los van het recht op persvrijheid dat wij kennen in Nederland en dat ik altijd zal respecteren en verdedigen. Ik onderschrijf dan ook de woorden van mijn collega Gräper, dat persvrijheid een groot goed is en dat journalisten vrij hun werk moeten kunnen doen en alle vragen moeten kunnen stellen die zij willen.

³ <https://x.com/debroervanroos/status/1790106618320818573?s=46>;
<https://x.com/debroervanroos/status/1790283585749909918?s=46>.

⁴ De Volkskrant, 14 mei 2024, Valt Yeşilgöz de persvrijheid aan? Haar collega Gräper vindt van wel | de Volkskrant.

⁵ De Volkskrant, 14 mei 2024, Valt Yeşilgöz de persvrijheid aan? Haar collega Gräper vindt van wel | de Volkskrant.

⁶ Kamerstukken I, 2022–2023, 31 777, nr. 54; Kamerstukken I, 2022–2023, 31 777, nr. 49.

Naast persvrijheid is ook het demonstratierecht een groot goed. De politie faciliteert demonstraties dan ook onder gezag van de burgemeester. Daarbij treedt zij op om de veiligheid van demonstranten en omstanders, waaronder ook journalisten, te waarborgen. Wanneer sprake is van (dreigende) wanordelijkheden en de veiligheid van een demonstratie niet langer kan worden gewaarborgd, bijvoorbeeld omdat geweld wordt gebruikt door of tegen demonstranten, kan de burgemeester besluiten een demonstratie te beëindigen. Aanwezigen worden dan door de politie gevorderd de locatie te verlaten. Wanneer aan deze oproepen geen gehoor wordt gegeven kan de politie geweldsmiddelen toepassen teneinde het doel – het beëindigen van een onveilige situatie – te bereiken. Bij toepassing van geweld is de politie te allen tijde gebonden aan de beginselen van proportionaliteit, subsidiariteit, redelijkheid en gematigdheid. Geweldstoepassing door de politie wordt dan ook achteraf getoetst.

Ik heb in mijn bericht ook aangegeven dat wanneer er vragen zouden zijn over, of sprake zou zijn van onjuist handelen van de politie, daar altijd onderzoek naar wordt gedaan en waar nodig passende maatregelen worden getroffen.